

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Casa de tip familial "Maria" Satu Mare

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Casa de tip familial "Maria" Satu Mare este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit art. 14 și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în data de 20 noiembrie 2015, a fost efectuată o vizită inopinată la Casa de tip familial "Maria" Satu Mare.

Din echipa de vizită au făcut parte: doamna [REDACTED], consilier în cadrul Centrului zonal Alba al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție; doamna [REDACTED], medic; doamna [REDACTED], psiholog; doamna [REDACTED], asistent social; doamna [REDACTED], reprezentant al Organizației Neguvernamentale Liga Apărării Drepturilor Omului (LADO) Satu Mare.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, a asistenței medicale și psihologice.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Casa de tip familial "Maria" Satu Mare este un centru fără personalitate juridică aflat în subordinea DGASPC Satu Mare, cu o capacitate de 12 locuri, care asigură protecție pentru copii cu vârste cuprinse între 11-18 ani, situat în localitatea Satu Mare, strada Bucovina, nr.2, județul Satu Mare.

Casa asigură copiilor, pe o perioadă determinată, găzduire, îngrijire, reabilitare, educație și pregătire în vederea reintegrării familiale și sociale. A fost înființată la data de 1.12.2002 ca serviciu social de interes județean destinat copiilor cu dizabilități, care au hotărâre de plasament sau încredințare emisă de Comisia pentru Protecția Copilului.

La data vizitei, se aflau în custodia Casei 6 copii (2 băieți și 4 fete) cu diverse grade de handicap (3 copii cu handicap mediu, 1 copil cu handicap accentuat și 2 copii cu handicap grav) având tulburări de comportament și retard psihic, cu vârste cuprinse între 15 și 17 ani.

Din partea Casei de tip familial "Maria" Satu Mare a participat la discuții și la vizitarea acestuia d-na Ramona Pașca, șef CTF.

Potrivit Certificatului de acreditare prezentat, serviciile furnizate în cadrul CTF "Maria" erau acreditate până la data de 28.11.2015, la momentul vizitei lucrându-se la documentația de reacreditare a centrului.

Schema de personal la nivelul Casei era formată din 15 posturi dintre care 3 posturi vacante (un post de psihopedagog și două posturi de educatori principali), șef CTF, economist, șapte educatoare, două îngrijitoare și o asistentă medicală. Personalul lucra în ture de câte 12 ore, câte două persoane pe tură (de zi sau de noapte). Din luna august 2015, **Casa funcționa fără psiholog și fără asistent social.**

Din constatările asistentului social, membru al echipei de vizită a rezultat că nu s-au făcut cursuri de formare continuă a personalului CTF "Maria" în domeniul protecției copilului și nici în domeniul managementului de servicii, a șefului centrului.

Săptămânal, copiii erau duși la Centrul Copilului cu Handicap Satu Mare, unde erau înscriși la mai multe tipuri de terapii și servicii de recuperare ca parte a intervenției de reabilitare și recuperare (kinetoterapie, indoterapie, balneoterapie, masaj). **Deplasarea la acest centru se realiza în timpul orelor de program școlar și nu exista atașat la dosarul copilului un program de intervenție specifică** (toți copii frecventau forme de învățământ, 5 copii la Școala de Incluziune Socială și un copil în cadrul învățământului de masă, fiind transportați la școală sau la centru cu microbuzul DGASPC Satu Mare).

Potrivit constatărilor asistentului social, membru al echipei de vizită **planul individualizat de protecție nu era semnat de către specialiștii ce erau implicați în intervenția personalizată a fiecărui copil, ci numai de către șeful SMCDPC și consilierul /managerul de caz.**

În cadrul CTF "Maria" exista un Proiect instituțional, un **Regulament de organizare și funcționare neactualizat (de 10 ani)**, Registrul de reclamații și sesizări, o planificare a activităților lunare de recreere, socializare, registru de vizite, registru de incidente/accidente. În Registrul de vizite pentru personalul din cadrul DGASPC unde se consemnează și vizitele managerului de caz, s-a constatat că acestea sunt cel mult lunare. **Raportul psiho-social privind situația copilului nu avea semnăturile și parafele asistentului social și ale psihologului.**

În Regulamentul Intern al Casei era stipulată activitatea asistentului social și al psihologului de 8 ore/zi, dar potrivit constatărilor d-nei psiholog, membru al echipei de vizită, erau consemnate vizitele psihologului în 16.10.2014 (o singură vizită consemnată în anul 2014), următoarea vizită fiind în data de 12.06.2015. **Nu existau rapoarte sau planuri individuale și nici obiective specifice pentru fiecare ședință sau copil.**

Casa era structurată pe parter și etaj. La parter erau birourile administrative, bucătăria cu spațiu de servire a mesei, grup sanitar, spațiu pentru mașina de spălat și magazia, iar la etaj erau 3 dormitoare (unul pentru băieți și două pentru fete, cu precizarea că fetele dormeau într-un singur dormitor), o sală de joacă și recreere dotată cu televizor și bibliotecă și grup sanitar.

Spațiile de cazare erau curate și aerisite. Copiii beneficiau de pat individual, dulapuri pentru haine, jucării. Camera avea parchet și covoare, ferestrele erau luminoase și aerisite. Masa se servea în sala de mese organizată la parterul clădirii, având în dotare mese, scaune și veselă suficientă și corespunzătoare.

Planul de activități era afișat la parterul casei. Exista un program detaliat pe zile, cu pregătirea temelor, activități recreative și sociale.

Conform constatărilor medicului echipei de vizită, copiii erau urmăriți atât de un medic de familie cât și de un specialist în psihiatrie pediatrică, având contract cu DGASPC Satu Mare. Registrul de Consultații era menținut la zi, achiziția de medicamente se făcea doar în funcție de prescripția medicală. Exista un minim de medicamente pentru cazurile de urgență, așa-numita trusă de urgență care mai conținea și materiale pentru tratamentul leziunilor mici (escoriații, abraziuni, tăieturi, lovituri). Întreg personalul era instruit în procedura de administrare a medicamentelor și de abordare comportamentală de tip non-violent pentru rezoluția conflictelor. Exista și o Procedură de prevenire a situațiilor de risc pentru personal în cazul crizelor de epilepsie, autoagresivitate sau heteroagresivitate. Medicamentația prescrisă era ținută sub cheie într-un dulap special, iar administrarea acestora se nota în Registrul de administrare a medicamentelor ce conținea datele copilului, tipul de medicament, ritmul de administrare, când și cine a administrat medicamentul sub semnătură,

registru ținut la zi. În cazuri speciale, copiii sunt transportați la Spitalul Județean Satu Mare sau la Clinica de Psihiatrie Pediatrică Cluj Napoca.

O problemă era acordarea tratamentului stomatologic, **nu exista un contract pentru servicii stomatologice la nivelul DGASPC Satu Mare**. Practic, în cazul apariției unei urgențe stomatologice, personalul apela la "cunoștințe", medici stomatologi dispuși să ofere servicii pe bază de voluntariat; de asemenea, copii nu beneficiau de tratamente stomatologice profilactice.

Alimentele se achiziționau pe baza unui plan anual al DGASPC, plan în care se stabileau cantitățile și tipurile de alimente inclusiv marca acestora. Norma de hrană/copil/zi era de 16,6 lei. Furnizorii de alimente se pot alege de către șeful casei în limita bugetului și a respectării planului de achiziții. Meniul nu era bazat pe opinia unui nutriționist sau dietetician, ci medicul de familie era cel ce era consultat în alcătuirea acestuia. Nu erau fructe și legume crude în meniu, cu excepția merelor. Existau în schimb contracte de voluntariat cu școlile din oraș care aduceau fructe și legume proaspete (în cadrul inițiativei "Săptămâna fructelor și a legumelor" la momentul vizitei). Mâncarea era pregătită zilnic în bucătărie de către una din persoanele din tura de zi, **meniul era făcut săptămânal dar potrivit constatărilor d-nei doctor, membru al echipei de vizită nu era variat**, lipseau fructele, legumele crude, carnea de pește, nucile și alte alimente bogate în omega 3 și DHA. De asemenea, nu erau scale de monitorizare a greutatei și înălțimii copiilor.

Potrivit constatărilor reprezentantului ONG, **vizitele din exterior nu erau consemnate sub semnătură de către personalul casei pentru a marca responsabilitatea în caz de incidente ulterioare sau îmbolnăviri**

Apa rece și energia electrică erau distribuite fără întrerupere în regim centralizat. Căldura pe timp de iarnă și apa caldă erau furnizate de centrala termică proprie.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

**conducerii Casei de tip familial” Maria” Satu Mare
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. angajarea unui psiholog și a unui asistent social;
2. încheierea unui contract de prestări servicii cu un medic stomatolog pentru asigurarea unui tratament stomatologic profilactic și curativ adecvat;
3. întocmirea și revizia meniurilor de către un nutriționist sau dietetician care să asigure fiecărui copil cantitatea de alimente și factori nutritivi (legume, fructe crude, pește și altele);
4. consemnarea exactă de către personalul centrului (numele, ora de intrare, ora de ieșire, semnătura) a persoanelor care vizitează centrul;
5. semnarea Planului individualizat de protecție de către toți membrii echipei sau de persoanele responsabile și luarea la cunoștință de către fiecare membru prin semnare în vederea implementării serviciilor de specialitate și obiectivelor prevăzute;
6. deplasarea copiilor la Centrul Copilului cu Handicap Satu Mare să se facă după finalizarea programului școlar zilnic, pentru a nu afecta procesul de învățământ cât și educația formală a minorului, iar la dosarul fiecărui copil să se regăsească Programul de intervenție de la centru;
7. formarea continuă a personalului în domeniul protecției copilului, iar în managementul de servicii a șefului CTF;
8. actualizarea Regulamentului de organizare și funcționare a Casei;
9. raportul psiho-social privind situația copilului să poarte semnăturile și parafele asistentului social și ale psihologului (este reținut ca aspect în cuprinsul Raportului de vizită);
10. să se efectueze de către psiholog rapoarte sau planuri individuale și obiective specifice pentru fiecare ședință de terapie și implicit pentru fiecare copil;
11. dotarea cu scale de monitorizare a greutateii și înălțimii copiilor.

București, 27 aprilie 2016